

Fylkeskommunalt tilskudd til voksenopplæring gjennom studieforbund

---

1. Voksenopplæring i studieforbundene – en viktig arena for demokrati

Studieforbundene i Norge bidrar til en sterk og aktiv frivillig sektor gjennom læring som fremmer kultur, regional tilhørighet og demokratisk deltakelse i møter mellom mennesker. For enkeltmennesket handler det om en aktiv hverdag og om å delta i noe som er nyttig. For regionen handler det om å skape aktive og deltakende medborgere som gir gevinst tilbake til samfunnet. Studieforbundene er en del av den regionale lærings- og frivillighetspolitikken. Tilskudd fra fylkeskommunen skal bidra til å styrke denne posisjonen.

2. Behov for regional støtte

Voksenopplæring gjennom studieforbundene representerer en viktig motvekt mot sentralisering av læringsarenaer. Studieforbundene ønsker å ta del i det regionale fokuset ved å være en del av de regionale utviklingsplanene gjennom samarbeid og økonomisk bidrag. For studieforbundene er følgende viktig:

(i) Forutsigbarhet i tilskudd er nødvendig for å kunne drive en langsiktig og stabil planlegging med fokus på å kvalitetssikre arbeidet med frivillig basert opplæring.

(ii) Tilskudd må kunne brukes mest mulig fritt, i tråd med studieforbundenes formål. Det vil gjøre studieforbundene omstillingsdyktige i møte med raske og skiftende samfunnsendringer.

(iii) Rapporteringen tilbake må være enkel og oversiktlig, for dermed å minske behovet for byråkrati, både for fylkeskommunen og for studieforbundene. Rapporteringen må være basert på rapporterte tall til SSB.

3. Forankring i lover

Studieforbundene har sin lovforankring i voksenopplæringsloven¹. Intensjonen med loven er å motvirke sosial ulikhet og gi den enkelte trygghet i arbeidslivet og kontroll over eget liv. Voksenopplæring inngår slik i et større bilde: Ønsket om en aktiv befolkning som er i stand til å delta i samfunnet og bidra tilbake². Samfunnseffekten som voksenopplæring i studieforbundene gir, imøtekommer derfor målsettinger forankret andre steder i lovverket og forvaltningen. Fokus på læring og kultur³ er viktige forebyggende tiltak. Forebyggende og helsefremmende arbeid sparer samfunnet for store utgifter i fremtiden, og studieforbundene ønsker å ta del i dette arbeidet for en bedre folkehelse⁴.

---

¹ Lov om voksenopplæring trådte i kraft 1.1.2010 og erstattet voksenopplæringsloven fra 1976.

² Se avtale mellom Frivillighet Norge og KS januar 2011: *Plattform for samspill og samarbeid mellom frivillig og kommunal sektor*.

Prinsiop

³ Se kulturloven

⁴ Se folkehelseloven, og arbeidet med ny lov som blir vedtatt i 2011.

4. Tilskudd til voksenopplæring gjennom studieforbund regionalt

Ifølge Statistisk Sentralbyrå (SSB) er en halv million av befolkningen på landsbasis deltakere i voksenopplæring årlig. VOFO har et forslag til hvordan vi bedre kan styrke studieforbundene økonomisk. Vi foreslår et todelt tilskudd som til sammen vil styrke arbeidet som studieforbundene gjør:

4.1 Tilskudd til VOFO i regionen/fylket

VOFO i regionen er studieforbundenes interesseorganisasjon, og dermed et kontaktledd mellom offentlige myndigheter regionalt/lokalt og studieforbundene. VOFO-konsulentens rolle er å være en utviklingsaktør og en koordinator som bidrar til å motivere og engasjere til økt fokus på voksnes læring i regionen.

For VOFO er det viktig å styrke det mangfoldet av tilbud som studieforbundene har i regionen. Gjennom et aktivt og sterkt regionskontor frigis tid for studieforbundene til å holde fokus på aktivitet fremfor administrasjon, noe som igjen gjør at studieforbundene kan ta ut det potensialet som ligger i regional voksenopplæring.

4.2 Tilskudd direkte til studieforbundene i regionen

Regionalt tilskudd til studieforbundene bør gis både som et generelt aktivitetstilskudd og som et tilretteleggingstilskudd.

- (i) Tilskudd til generell aktivitet: Tildeles på bakgrunn av tilskuddsberettiget studieaktivitet⁵, og skjer i henhold til siste kjente innrapporterte kursaktivitet til SSB. Tilskuddet skal gå til kursaktivitet, pedagogisk utviklingsarbeid og medarbeiderutvikling.
- (ii) Tilretteleggingstilskudd: Skal være et tillegg til det generelle tilskuddet, og rette seg direkte mot målgrupper som trenger tilrettelegging som medfører høyere kostnader. Tilretteleggingstilskuddet fordeles etter søknad fra det enkelte studieforbund i regionen.

5. Veien videre

Målet om en aktiv og deltakende befolkning er et mål det offentlige ikke kan oppnå alene. Voksenopplæring i studieforbundene bidrar til en aktiv og engasjert befolkning som i fremtiden vil være viktige bidragsytere i regionen. Gjennom å støtte studieforbundene, skaper vi aktive borgere og fremmer lokalt engasjement, noe som gir noe tilbake både for den enkelte og for regionen.

VOFO vil gjerne delta i dialog med fylkeskommunen om utforming av regler for tilskudd til studieforbundene og VOFO på grunnlag av dette.

Mars 2011/VOFO

---

⁵ I henhold til lov om voksenopplæring med forskrift